

Felles høringsuttalelse fra næringslivet i Buskerud til Buskerudplanen

Næringslivet i Buskerud, representert ved næringsforeningene i fylket, gir med dette en samlet høringsuttalelse til Buskerudplanen.

Industrilederforum, som representerer teknologibedriftene på Kongsberg, har lest og diskutert planforslaget og gir sin tilslutning til høringsinnspillene fra næringsforeningene. Vi viser også til utfyllende innspill fra Fagskolen Viken, som er sendt inn som egen høring.

Planen tar et viktig grep ved å løfte frem behovet for økt gjennomføringsevne i regional utvikling. Den beskriver et tydelig utfordringsbilde og har potensial til å samle fylket om felles mål. Det er både nødvendig og positivt.

Samtidig viser planen selv til erfaringer med høye ambisjoner, manglende prioritering av gjennomføring og svakt oppfølgingstrykk, blant annet i kapittelet om ny plan- og gjennomføringskultur. Etter vår vurdering er dette utfordringer som fortsatt ikke er tilstrekkelig løst i planforslaget. **Planen er god på retning, men svak på forpliktelse.**

Buskerudplanen peker på ambisjoner som favner et stort og sammensatt fylke. Samtidig er fylkeskommunens mandat, virkemidler og ressurser begrenset. Dette skaper et grunnleggende spenn i planen som i liten grad er eksplisitt adressert.

Skal en slik plan lykkes, forutsetter det tydelige prioriteringer langs to dimensjoner: hva fylkeskommunen selv kan gjøre og direkte påvirke, og hva andre aktører må stimuleres til å gjennomføre. Dette krever klar prioritering, bevisst delegering, målrettet stimulering og aktiv tilrettelegging.

Det innebærer også en erkjennelse av at ikke alle utfordringer kan eller bør adresseres i en regional plan. En tydeligere avgrensning av hva fylkeskommunen faktisk kan påvirke vil styrke både gjennomførbarhet og troverdighet.

Som samlet næringsliv er vi opptatt av at Buskerudplanen ikke først og fremst blir en plan som peker ut retning, men et styringsverktøy som utløser handling, prioriteringer og forutsigbarhet over tid. Det er i dette spennet mellom ambisjon og gjennomføring planens reelle verdi ligger.

Det er med dette utgangspunktet vi gir våre innspill.

Kongsberg / Drammen / Vikersund / Hønefoss, 9.04.2026

Kongsberg
Næringsforum

Næringsforeningen i
Drammensregionen

Modum
Næringsforening

Ringerike
Næringsforening

Wivi-Ann Bamrud
Daglig leder

Rune Kjølstad
Daglig leder

Martin Kaggestad
Daglig leder

Jørgen Moe jr
Daglig leder

1. Fra ambisjon til forpliktelse

Planen legger til grunn at den skal være et felles prioriteringsverktøy og bidra til forpliktende innsats på tvers av aktører, slik det beskrives i kapittel 1 om planens formål og struktur.

Samtidig fremgår det i begrenset grad hva som faktisk skal prioriteres først, hvem som har tydelig gjennomføringsansvar, og hvordan det skal prioriteres mellom ulike hensyn. Planen beskriver bredden i utfordringene godt, men er mindre tydelig på valg, rekkefølge og konsekvens.

Vår vurdering: Skal planen fungere som et reelt styringsverktøy, må den tydeligere angi prioriteringer, ansvar og hva som velges bort.

2. Næringslivets rammevilkår - delvis omtalt, i liten grad prioritert

Planen legger opp til bred mobilisering av aktører, inkludert næringslivet, og peker på behovet for samspill i blant annet kompetanse, innovasjon og inkludering, jf. kapittel 1 og 3–4.

Samtidig behandles næringslivet i hovedsak som samarbeidspartner i gjennomføring av tiltak, ikke som den primære drivkraften for verdiskaping.

For næringslivet er det noen grunnleggende forutsetninger som avgjør utviklingskraften. Dette gjelder **forutsigbarhet, tilgang på arbeidskraft og kompetanse, effektivt offentlig-privat samarbeid, samferdsel og infrastruktur, digitalisering, samt tilgang på kraft og energi.**

Disse temaene er i varierende grad berørt i planen, men ofte indirekte, fragmentert og uten tydelige prioriteringer.

Vår vurdering: Planen bør tydeligere anerkjenne at verdiskaping skjer i bedriftene, at private investeringer er grunnlaget for offentlig velferd, og at konkurransekraft og rammevilkår er avgjørende for å nå planens mål.

3. Gjennomføringsevne og forutsigbarhet

Planen løfter behovet for bedre gjennomføring og peker på manglende oppfølging og svakt læringstrykk som sentrale utfordringer, særlig i kapittel 2 om plan- og gjennomføringskultur.

Samtidig konkretiseres dette i liten grad når det gjelder forhold som er avgjørende for næringslivet, som tempo i plan- og reguleringsprosesser, forutsigbarhet i beslutninger og kapasitet i offentlig forvaltning.

Vår vurdering: Dette er ikke administrative forhold, men sentrale konkurransefaktorer. Planen bør tydeligere beskrive hvordan gjennomføringsevnen faktisk skal styrkes i praksis, særlig knyttet til saksbehandling, koordinering og beslutningstempo.

4. Infrastruktur, mobilitet og areal

Planen løfter behovet for sammenheng mellom areal, mobilitet og utvikling, og peker på betydningen av samordning og samarbeid, jf. kapittel 6 om areal og mobilitet.

Samtidig er det i liten grad konkretisert hvilke infrastrukturgrep som skal prioriteres, hvordan disse understøtter næringsutvikling, og hvordan tilgjengelighet til arbeidskraft og markeder skal styrkes.

Vår vurdering: For næringslivet er dette avgjørende rammevilkår. Planen bør tydeligere koble infrastruktur og arealpolitikk til verdiskaping og vekst, og synliggjøre prioriteringer.

5. Kompetanse og arbeidskraft

Planen beskriver et betydelig fremtidig underskudd på arbeidskraft og behov for bedre samsvar mellom utdanning og arbeidsliv, jf. kapittel 4 om omstilling og verdiskaping.

Den legger også opp til samhandling gjennom kompetansearenaer og partnerskap. Samtidig er tiltakene i stor grad overordnet formulert.

Vår vurdering: Planen bør tydeligere konkretisere hvordan utdanning dimensjoneres etter næringslivets behov, hvordan samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv forpliktes, og hvordan arbeidskraft mobiliseres raskere inn i arbeid.

Dette må samtidig ta utgangspunkt i at Buskerud er et sammensatt fylke med ulike næringsstrukturer, kompetansebehov og arbeidsmarkeder. Tiltakene bør derfor i større grad differensieres og tilpasses regionale forutsetninger, innenfor en felles overordnet retning.

6. Kraft og energi som premiss

Planen peker på omstilling og behovet for økt verdiskaping, men behandler i liten grad tilgang på kraft og energi som en kritisk innsatsfaktor.

For næringslivet er dette en grunnleggende forutsetning for etablering av ny virksomhet, videreutvikling av eksisterende næringsliv og gjennomføring av det grønne skiftet.

Vår vurdering: Tilgang på kraft og nettkapasitet må løftes tydeligere frem som et premiss for verdiskaping og regional utvikling.

7. Fra samarbeid til forpliktende samhandling

Planen legger stor vekt på samarbeid og partnerskap på tvers av aktører, jf. kapittel 1 og 2.

Samtidig er det i liten grad konkretisert hvilke aktører som har ansvar for hva, hvordan samarbeid skal organiseres i praksis, og hvilke forventninger som stilles til deltakerne.

Vår vurdering: Skal samarbeidet gi effekt, må det operasjonaliseres til forpliktende samhandling med tydelige roller, ansvar, leveranser og tilhørende ressursbruk.

8. Mobilisering av næringslivet og operasjonalisering av samarbeid

Planen legger stor vekt på samarbeid, partnerskap og mobilisering på tvers av aktører, og beskriver dette som en forutsetning for å lykkes med gjennomføring, blant annet i kapittel 1 og 2 om planens rolle og gjennomføringskultur.

Det pekes også på behovet for bedre samhandling mellom offentlig sektor, næringsliv og kunnskapsmiljøer, og at utviklingsarbeidet i større grad må skje i fellesskap.

Samtidig er det i liten grad konkretisert hvordan dette samarbeidet faktisk skal organiseres, hvem som skal ha ansvar for å mobilisere, og hvilke strukturer som skal sikre fremdrift over tid.

Vår vurdering: Skal planen lykkes, må samarbeid operasjonaliseres med tydelige strukturer, roller og ansvar. Næringsforeningene er en effektiv infrastruktur for mobilisering og gjennomføring, og bør gis en tydelig rolle i dette arbeidet.

Vi oppfordrer fylkeskommunen til å bygge videre på tidligere partnerskapsmodeller med klar forankring av oppgaver og ansvar, for å styrke gjennomføringsevne og effekt.

9. Avslutning

Buskerudplanen peker i riktig retning og gir et godt utgangspunkt for å samle fylket om felles mål. For å lykkes må den i større grad tydeliggjøre prioriteringer og ansvar, konkretisere hvordan gjennomføringsevnen skal styrkes, og gi en tydeligere anerkjennelse av næringslivet som den sentrale drivkraften for verdiskaping og velferd.

Det er i samspeilet mellom offentlig tilrettelegging og privat verdiskaping at Buskeruds utviklingskraft realiseres.

Vår vurdering: Buskerudplanen har ambisjoner som krever tydeligere prioritering og sterkere forpliktelse for å kunne realiseres. Planens verdi vil i praksis avgjøres av evnen til å omsette mål til handling, og av om innsatsen konsentreres der fylkeskommunen har reell påvirkning og størst effekt kan oppnås.

Uten dette vil planen i større grad beskrive ønsket utvikling enn å drive den.
